

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

FB-KF.431.125.2011

Wrocław, dnia 23 maja 2012 r.

Pan
Paweł Wybierała
Burmistrz Gminy Milicz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół kontrolny Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził w dniach od 27 grudnia 2011 r. do 20 stycznia 2012 r. kontrolę w Urzędzie Miejskim w Miliczu. Tematem kontroli były: Prawdliwość realizacji dochodów budżetu państwa oraz prawidłowość realizacji wydatków budżetu państwa dokonywanych w związku z realizacją przez jst. zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej.

Okres objęty kontrolą: **od 2009 do dnia kontroli.**

Przedmiotowy zakres kontroli:

1. prawidłowość ustalania kwot dochodów należnych budżetowi państwa oraz terminowość ich odprowadzania,
2. prawidłowość dokonywania przypisu z tytułu zaliczek alimentacyjnych i wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość naliczania odsetek od tych świadczeń,
3. prawidłowość i celowość wykorzystania dotacji w stosunku do ustalonego planu finansowego,
4. prawidłowość i terminowość sporządzania sprawozdań Rb-50 – kwartalne sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz sprawozdań Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
5. prawidłowość prowadzenia ewidencji i dokumentacji finansowo – księgowej w zakresie środków objętych kontrolą,
6. prawidłowość i terminowość rozliczeń w okresie przejściowym.

W toku przedmiotowej kontroli ustalono jak niżej:

Ad.1

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie od 2009 roku do końca III kwartału 2011 roku Urząd Miejski w Miliczu, ustalał i odprowadzał dochody należne budżetowi państwa, na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w nieprawidłowych wysokościach jak również z pominięciem terminów wskazanych w przepisach tj. w art. 255 ust. 1-3 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami) oraz w § 8 ust. 1-3 obowiązującego w 2009 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135, poz. 955).

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów źródłowych tj. wyciągów bankowych Urzędu Miejskiego w Miliczu, wydruków dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ewidencji księgowej w zakresie działu 750, kontrolujący opracowali zestawienia tabelaryczne obrazujące dochody uzyskane przez Gminę Milicz, podlegające odprowadzeniu do budżetu państwa (załączniki do protokołu nr: 1; 5-6; 11-13; 18-20). W toku kontroli, ustalono, iż Gmina Milicz w poszczególnych okresach wykonała oraz odprowadziła dochody w następującej szczegółowości:

- w 2009 roku:
  - z tytułu opłat za wydawanie dowodów osobistych wykonano dochody w wysokości 39.390,00 zł. Jednostka dokonała prawidłowego podziału kwoty na dochody jst - 1.969,50 zł oraz dochody budżetu państwa - 37.420,50 zł. Dochody zrealizowane z ww. tytułu, w okresie od 01 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r., UM odprowadził w pełnej kwocie na konto DUW do dnia 04.02.2010 r. a nie do dnia 08.01.2010 r. Dokonano więc odprowadzenia ww. dochodów 28 dni po upływie terminu wskazanego w przytoczonym powyżej rozporządzeniu Ministra Finansów,
  - z tytułu udostępniania danych osobowych ze zbiorów meldunkowych wykonano dochody w wysokości 701,40 zł. W związku z błędną interpretacją przepisów oraz nieprawidłowym zaklasyfikowaniem i zaewidencjonowaniem omawianych dochodów w rozdziale 75023 – Urzędy gmin, § 0970 – Wpływy z różnych dochodów (zamiast w rozdziale 75011- Urzędy wojewódzkie, § 0690 - Wpływy z różnych opłat) UM w Miliczu nie odprowadził dochodów należnych budżetowi państwa. Zastosowano w omawianym przypadku klasyfikację budżetową niezgodną z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107 poz. 726 ze zmianami). Stanowi to również naruszenie art. 44h pkt 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zmianami) w którym mowa, iż opłaty pobrane za udostępnienie danych stanowią dochód budżetu państwa. W trakcie kontroli, dnia 05.01.2012 r. przekazano na konto DUW w prawidłowej wysokości dochody podlegające odprowadzeniu do budżetu państwa z tytułu udostępnienia danych osobowych ze zbiorów meldunkowych za 2009 r. (666,33 zł) wraz z należnymi odsetkami (215,53 zł),
  - z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z wypłaty zaliczek alimentacyjnych wykonano dochody w wysokości 42.655,81 zł oraz z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu zwrotów

wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 83.846,78 zł, wraz z należnymi odsetkami - 2.614,41 zł. Z ww. tytułów kwota dochodów na rzecz jst wyniosła 47.433,34 zł oraz dochodów należnych budżetowi państwa wyniosła 71.627,00 zł wraz z odsetkami (w wysokości 2.614,41 zł). Jednostka jedenastokrotnie odprowadziła dochody z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz trzynastokrotnie z tytułu funduszu alimentacyjnego, na 25 terminów, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2009 rok UM wykazał realizację dochodów w dziale 852, w rozdziale 85212, w § 0970 - kwotę 122.778,76 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 61.389,38 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 61.389,38), w § 0920 - kwotę 2.585,26 zł.

Jednostka, w omawianym okresie, nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku. Zaległe należności wynoszą odpowiednio w § 0970 – 10.237,62 zł (9.372,58 zł – zaliczka alimentacyjna oraz 865,04 zł – fundusz alimentacyjny) oraz w § 0920 – 29,15 zł.

- w 2010 roku:

- z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych wykonano dochody w wysokości 1.536,00 zł. Jednostka dokonała prawidłowego podziału kwoty na dochody jst (76,80 zł) oraz dochody budżetu państwa (1.459,20 zł). Kwoty dochodów należnych budżetowi państwa, były odprowadzane na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w nieprawidłowej wysokości oraz z pominięciem obowiązujących terminów - siedmiokrotnie odprowadziła przedmiotowe dochody na 17 terminów, w których miała obowiązek ich przekazania. Jednakże, dochody należne budżetowi państwa zostały odprowadzone w pełnej kwocie do dnia 31.12.2010 r.,

- z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z wypłaty zaliczek alimentacyjnych wykonano dochody w wysokości 18.004,02 zł, z tego kwota dochodów na rzecz jst wynosiła 9.001,95 zł oraz dochodów należnych budżetowi państwa wynosiła 9.002,07 zł. Jednostka sześciokrotnie odprowadziła dochody na 23 terminy, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w badanym okresie UM wykazał realizację dochodów w dziale 852, w rozdziale 85212, w § 0970 - kwotę 17.181,44 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 8.590,72 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 8.590,72 zł).

Jednostka, w omawianym okresie, nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku. Zaległa należność wynosi 411,34 zł,

- z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykonano dochody w wysokości 85.747,77 zł wraz z należnymi odsetkami - 6.560,76 zł. Z ww. tytułów kwota dochodów na rzecz jst wyniosła 33.805,13 zł oraz dochodów należnych budżetowi państwa wyniosła 58.503,34 zł. Jednostka siedmiokrotnie odprowadziła dochody na 24 terminy, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w badanym okresie UM wykazał realizację dochodów w dziale 852, w rozdziale 85212, w § 0980 - kwotę 84.771,64 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 33.476,71 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 51.294,93 zł), w § 0920 - kwotę 6.449,36 zł.

Jednostka, w omawianym okresie nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku. Dnia 07.12.2011 r. dokonano dodatkowego przelewu na konto DUW, z tytułu zwrotu z funduszu alimentacyjnego w wysokości 149,52 zł oraz naliczonych odsetek w wysokości 52,40 zł. Zaległe należności wynoszą odpowiednio w § 0980 – 498,19 zł oraz w § 0920 – 59,00 zł.

- do końca III kwartału 2011 roku:

- z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych wykonano dochody w wysokości 281,40 zł. Jednostka dokonała prawidłowego podziału kwoty na dochody jst (14,07 zł) oraz dochody budżetu państwa (267,33 zł), lecz trzykrotnie odprowadziła dochody na 7 terminów, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w badanym okresie UM wykazał realizację dochodów w dziale 750, w rozdziale 75011, w § 0690 - kwotę 219,40 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 10,97 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 208,43 zł).

Jednostka, w omawianym okresie nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku, poprzez nieodprowadzenie zrealizowanych dochodów w okresie 21.06-10.07.2011 r. Zaległa należność wynosi 58,90 zł,

- z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z wypłaty zaliczek alimentacyjnych wykonano dochody w wysokości 4.527,31 zł, z tego kwota dochodów na rzecz jst wynosiła 2.263,65 zł oraz dochodów należnych budżetowi państwa wynosiła 2.263,66 zł. Jednostka trzykrotnie odprowadziła dochody na 14 terminów, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w badanym okresie UM wykazał realizację dochodów w § 0970 - kwotę 2.705,90 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 1.352,95 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 1.352,95 zł). Dnia 07.12.2011 r. dokonano dodatkowego przelewu na konto DUW, z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 602,46 zł.

Jednostka, w omawianym okresie nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku, poprzez nieodprowadzenie zrealizowanych dochodów w okresie 11.04-20.04.2011 r. (266,75 zł) oraz 21.09-30.09.2011 r. (41,50 zł). Zaległa należność wynosi 308,25 zł,

- z tytułu wyegzekwowanych należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykonano dochody w wysokości 83.900,70 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 9.160,95 zł. Z ww. tytułów kwota dochodów na rzecz jst wyniosła 33.487,10 zł oraz dochodów należnych budżetowi państwa wyniosła 59.574,55 zł. Jednostka trzykrotnie odprowadziła dochody na 19 terminów, w których miała obowiązek ich przekazania.

W sprawozdaniu Rb-27ZZ w badanym okresie UM wykazał realizację dochodów w dziale 852, w rozdziale 85212, w § 0980 - kwotę 43.461,25 zł (z czego dochody na rzecz jst wyniosły – 6.562,32 zł oraz dochody należne budżetowi państwa wyniosły – 36.898,93 zł), w § 0920 - kwotę 6.910,07 zł.

Jednostka, w omawianym okresie nie odprowadziła w pełnej wysokości dochodów należnych budżetowi państwa do dnia zakończenia kontroli tj. 20 stycznia 2012 roku. Zaległe należności wynoszą odpowiednio, z tytułu zwrotu z funduszu alimentacyjnego – 773,95 zł, naliczonych odsetek – 132,00 zł.

Reasumując, powstałe różnice są wynikiem odprowadzania dochodów należnych budżetowi państwa (za poszczególne okresy w trakcie roku) na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w nieprawidłowych wysokościach jak również z pominięciem obowiązujących terminów. Kwoty nieodprowadzonych dochodów przez Gminę Milicz wynoszą odpowiednio za:

- 2009 rok – łącznie **10.266,77 zł**;
- 2010 rok – łącznie **968,53 zł**;
- III kw. 2011 roku – łącznie **1.273,10 zł**.

(str. 5-10; 21-25; 35-38 protokołu)

Ad. 2

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalał Wydział Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Miliczu. Należności z roku poprzedniego (saldo początkowe) zwiększane były o przypisy należności wynikające z wystawionych decyzji oraz pomniejszane o odpisy należności (dochody zwrócone przez komornika). Jednakże, powyższa ewidencja należności ma jedynie charakter pozabilansowy a stany należności nie były ujmowane w księgach rachunkowych Jednostki.

Zasady ewidencji operacji związanych z powyższymi należnościami powinny znaleźć odzwierciedlenie w dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, którą ustala i aktualizuje kierownik jednostki (zgodnie z art. 10 ustawy o rachunkowości).

Jednakże w przepisach wewnętrznych jednostki brak było uregulowań dotyczących technik ewidencjonowania powyższych należności. Jak wykazała kontrola, miało to wpływ na prawidłowość prowadzenia ewidencji księgowej oraz sporządzania sprawozdań finansowych w zakresie środków objętych kontrolą, co zostało opisane w protokole (strony: 14-17; 29-32; 42-44).

Pan Tadeusz Ciesielski Skarbnik Gminy Milicz potwierdził na piśmie (załącznik nr 3 do protokołu), iż „ewidencja należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej nie była prowadzona, natomiast ewidencja funduszu alimentacyjnego prowadzona jest pozaksięgowo w Wydziale Świadczeń Rodzinnych Urzędu.”

Narusza to postanowienia art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zmianami), w którym mowa, iż do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Jest to również niezgodne z art. 35b ust. 1, pkt 4 ww. ustawy o rachunkowości, który stanowi iż wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. W odniesieniu do należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokościach tych kwot, do czasu ich otrzymania lub opisanie.

Jednostka nie dokonywała przypisu należności z tytułu zaliczek alimentacyjnych jak również nie stosowała art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zmianami), w którym mowa - dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości zaliczek wypłaconych osobie uprawnionej, powiększonej o 5%.

Brak ewidencji w ww. zakresie uniemożliwia ustalenie kwoty należności budżetu państwa.

UM w Miliczu naliczał odsetki w prawidłowej wysokości zgodnie z obowiązującym przepisem wskazanym w art. 27 ust. 1a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 ze zmianami) tj.: od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Jednakże, jednostka nie dokonywała przypisów z tytułu należnych odsetek. Odsetki naliczane były dopiero w momencie przyjęcia wpłaty od komornika.

Zgodnie z art. 40 ust. 2, pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157 poz. 1240 i 1241 ze zmianami) „odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału”.

Ponadto, zgodnie z § 8, pkt 5 obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz z § 7, pkt 2 rozporządzenia z dnia 28 lipca 2006 r. (Dz. U. 2006 nr 142 poz. 1020) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych obowiązującego do dnia 30.07.2010 r. „Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału”.

(str. 7-8; 21-22; 36-37 protokołu)

Ad. 3

Wykonanie wydatków w Gminie Milicz, w 2009 roku wyniosło ogółem 9.512.517,47 zł, co w stosunku do planu ustalonego na 2009 rok w wysokości 9.669.139,67 zł wyniosło 98,38 %. W dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, 750 – Administracja publiczna oraz 754 – Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa wykonanie wydatków było równe 100% jedynie w dziale 852 – Pomoc społeczna było niższe, lecz oscylowało w granicach 100%.

W 2010 r. wykonano wydatki w łącznej kwocie 10.178.375,61 zł. Wykonanie wydatków w stosunku do planu po zmianach ustalonego na 2010 r. w wysokości 10.313.478,77 zł wyniosło 98,69 %. W dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, 750 – Administracja publiczna oraz 754 – Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa wykonanie wydatków było równe 100% jedynie w dziale 852 – Pomoc społeczna było niższe, lecz oscylowało w granicach 100%.

Natomiast do końca III kwartału w 2011 r. wykonano wydatki w łącznej kwocie 6.878.139,43 zł. Wykonanie wydatków w stosunku do planu po zmianach ustalonego na 2011 r. w wysokości 9.756.102,88 zł wyniosło 70,50 %.

W kontrolowanych okresach Gmina Milicz zaplanowała wydatki w prawidłowych kwotach, niezbędnych do sfinansowania realizacji zadań z zakresu administracji rządowej.

W dziale 852 - Pomoc społeczna, rozdziale 85212 – Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano:

- w 2009 r. łącznie kwotę 8.748.894,80, co stanowi 85,96% kwoty wydatków poniesionych w 2009 r., w tym:

- § 3110 - Świadczenia społeczne wydatkowano 8.107.383,73 zł,
- w 2010 r. łącznie kwotę 9.343.477,84, co stanowi 98,22% kwoty wydatków poniesionych w 2010 r., w tym:
  - w § 3110 - Świadczenia społeczne wydatkowano 8.560.259,06 zł,
- do końca III kwartału 2011 r. łącznie kwotę 6.405.111,76 zł, co stanowi 93,12 % kwoty wydatków poniesionych do końca III kwartału w 2011 r. w tym:
  - w § 3110 - Świadczenia społeczne wydatkowano 6.242.043,78 zł.

W związku z powyższym prawidłowość i celowość wydatkowania środków pochodzących z dotacji zbadano w oparciu o dokumentację dotyczącą Rozdziału 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, § 3110 – Świadczenia społeczne:

- w miesiącu styczniu 2009 r. na kwotę 689.635,60 zł,
- w miesiącu styczniu 2010 r. na kwotę 679.143,60 zł,
- w miesiącu styczniu 2011 r. na kwotę 682.503,67 zł.

Z przedłożonych do kontroli dokumentów źródłowych (listy wypłat zasiłków, wyciągi z rachunków bankowych, raporty kasowe, ewidencja księgową) wynika, iż kwoty udzielonej dotacji zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Wydatkowane środki dotacji na świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego były realizowane prawidłowo w stosunku do ustalonego planu finansowego.

Jednakże, w zakresie prawidłowości prowadzenia ewidencji i dokumentacji finansowo – księgowej wydatków poniesionych ze środków dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej stwierdzono nieprawidłowości, co zostało opisane w dalszej części niniejszego wystąpienia.

(str. 10-12; 25-28; 39-41 protokołu)

Ad. 4

Prawidłowość sporządzania sprawozdań Rb-27ZZ oraz Rb-50 została oceniona podczas czynności kontrolnych, obejmujących zbadanie zgodności wydruków z ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniach.

Dane wykazane przez Gminę Milicz w sprawozdaniach Rb-50 w okresach objętych kontrolą są zgodne z ewidencją prowadzoną w jednostce, za wyjątkiem jednego przypadku (sprawozdanie za I kwartał 2009 roku).

Jednakże, sprawozdania Rb-27ZZ sporządzane były niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zmianami) oraz w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 03 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103). Dane zawarte w przedmiotowych sprawozdaniach nie znajdują odzwierciedlenia w ewidencji księgowej prowadzonej w jednostce, a także nie obrazują faktycznie zrealizowanych dochodów przez jednostkę (strony 2-4 niniejszego wystąpienia).

Zasadniczo Gmina Milicz sprawozdania objęte przedmiotową kontrolą sporządzała zgodnie z terminami wynikającymi z ww. przepisów. Sprawozdania Rb-27ZZ za I i III kwartał 2009 roku oraz I i II kwartał 2010 roku zostały przekazane do DUW z opóźnieniami wynoszącymi od 3 do 4 dni.

(str. 13; 28; 41-42 protokołu)

Ad. 5

Na podstawie wydruków z ewidencji księgowej przedstawionych kontrolującym, w zakresie dochodów stwierdzono, iż księgi rachunkowe nie spełniają wymogów określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach wykonawczych, tj.

- brak zapisów księgowych w zakresie należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej, funduszu alimentacyjnego oraz odsetek. Narusza to postanowienia art. 20 oraz art. 35b ust. 1, pkt 4 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.),
- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych uniemożliwił stwierdzenie poprawności dokonanych zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych. Narusza to postanowienia art. 24 ust. 4 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.),
- zapisy nie były uporządkowane systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych co uniemożliwiło prawidłowe sporządzenie, obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych. Narusza to postanowienia zarówno aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.) - art. 24 ust. 4 pkt 4, jak również aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 02 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207) oraz obowiązującego w 2009 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zmianami),
- księgi rachunkowe prowadzone były w sposób uniemożliwiający uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolny wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych. Narusza to postanowienia art. 24 ust. 4 pkt 4 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.),
- wystąpiły przypadki, w których zapisy nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego (zamiennie używany opis „zaliczka alimentacyjna” i „fundusz alimentacyjny”). Narusza to postanowienia art. 24 ust. 2 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.),
- ograniczenie księgowania w zakresie funduszu alimentacyjnego oraz odsetek jedynie do kont: 130 - „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, 139 - „Inne rachunki bankowe” oraz 760 - „Pozostałe przychody i koszty”. Jest to niezgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami tj. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych

oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz komunikatem Departamentu Rachunkowości Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2010 w sprawie zasad ewidencji operacji dotyczących funduszu alimentacyjnego w księgach rachunkowych samorządowej jednostki budżetowej i organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego oraz obowiązującym do końca roku obrotowego 2010 - rozporządzeniem z dnia 28 lipca 2006 r. (Dz. U. 2006 nr 142 poz. 1020) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

W zakresie wydatków UM dokonywał jedynie raz w roku księgowania na kontach zespołu 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”, co jest niezgodne z ww. rozporządzeniami Ministra Finansów, jak również z polityką rachunkowości wprowadzoną Zarządzeniem Nr 488/09 Burmistrza Gminy Milicz z dnia 08.01.2009 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Miliczu.

Przedłożone do kontroli dokumenty źródłowe w zakresie wydatków dokonywanych z udzielonej dotacji – listy wypłat świadczeń społecznych – nie spełniały wymogów dowodu księgowego w rozumieniu art. 21 ust. 1 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zmianami) oraz obowiązującej w 2009 roku (Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 ze zm.) tj. nie zawierały stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodów do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodów w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisów osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Zgodnie z art. 21 ust. 1a ustawy o rachunkowości można zaniechać zamieszczania na dowodzie danych o których mowa powyżej, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów lub technik dokumentowania zapisów księgowych. Jednakże w przepisach wewnętrznych jednostki brak było uregulowań dotyczących sposobu obiegu i kontroli dokumentacji dotyczącej wypłat świadczeń społecznych, w związku z czym nie było podstaw do odstąpienia od stosowania art. 21 ust. 1 powyższej ustawy.

Ponadto, listy wypłat zasiłków, których formą wypłaty był przelew nie były zaopatrzone w podpisy osób sporządzających ani osób zatwierdzających do wypłaty tj. Skarbnika i Burmistrza. Stanowi to naruszenie art. 54 ust. 1 oraz ust. 3 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami) oraz art. 45 ust. 1 oraz ust. 3 obowiązującej w 2009 roku ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zmianami) w których mowa, iż dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji. Złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie, obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, oznacza, że: nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem; nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji; zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Jest również niezgodne z przepisami wewnętrznymi jednostki tj. Zarządzeniem wewnętrznym Nr 6 Burmistrza Gminy Milicz z dnia 15 grudnia 2000 roku wprowadzającym Instrukcję dotyczącą obiegu i kontroli dokumentów.

(str. 14-17; 29-32; 42-44 protokołu)

Ad.6

Urząd Miejski w Miliczu dokonał prawidłowego rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa na realizację przez jst. zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej. Zwrócono niewykorzystane środki dotacji w prawidłowej wysokości, na konto DUW w następującej szczegółowości:

- za 2009 rok kwotę 156.622,20 zł zwrócono dnia 11.02.2010 r. (WB nr 36 z dnia 11.02.2010 r.), w tym:
  - w rozdziale 85212 kwotę 152.436,76 zł,
  - w rozdziale 85213 kwotę 935,14 zł,
  - w rozdziale 85214 kwotę 0,30 zł,
  - w rozdziale 85219 kwotę 750,00 zł,
  - w rozdziale 85295 kwotę 2.500,00 zł;
- za 2010 rok kwotę 134.660,81 zł zwrócono dnia 28.01.2011 r. (WB nr 19 z dnia 28.01.2011 r.), w tym:
  - w rozdziale: 85212 kwotę 133.726,17 zł,
  - w rozdziale 85295 kwotę 934,64 zł.

zgodnie z terminami określonymi w obowiązujących przepisach tj. art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) w którym mowa, iż dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu państwa do dnia 15 lutego następnego roku oraz art. 168, ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami), w którym mowa, iż dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu państwa do dnia 31 stycznia następnego roku.

UM w Miliczu dokonał prawidłowego opisu na powyższych przelewach, wskazując podziałki klasyfikacji budżetowej. Zgodnie z aktualnie obowiązującym § 12 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 245, poz.1637 ze zmianami) oraz obowiązującym do dnia 3.12.2010 roku § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa (Dz. U. z 2006 r. Nr 116, poz. 784 ze zmianami).

(str. 17-18; 32-33 protokołu)

Wnioski

Zgodnie z opisywanymi w protokole wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli (załączniki nr 3 oraz 9) przyczynami wystąpienia nieprawidłowości, przedstawionych w niniejszym wystąpieniu, były:

- brak ewidencji księgowej, jak również pozabilansowej w zakresie należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej,
- prowadzenie ewidencji tylko pozabilansowej w zakresie należności z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz odsetek,
- błędna interpretacja przepisów dotyczących opłat z tytułu udostępniania danych osobowych,
- zwiększony zakres czynności osoby wykonującej czynności w zakresie dochodów, w związku z prowadzoną reorganizacją Urzędu,

- niestabilna sytuacja w gminie w latach 2007-2010 (w tym okresie sprawowało władzę 3 komisarzy i 4 burmistrzów),
- z powodu braku comiesięcznych naliczeń z Wydziału Świadczeń Rodzinnych ujmowano raz w roku koszty świadczeń społecznych w kosztach rodzajowych,
- z uwagi na realizację przelewów w formie elektronicznej nie podpisywano, list wypłat świadczeń społecznych w formie przelewu, przez osoby odpowiedzialne merytorycznie oraz zatwierdzające do wypłaty,
- z uwagi na miejsce przechowywania dokumentów – Wydział Świadczeń Rodzinnych – nie dokonywano dekretacji list wypłat świadczeń społecznych,
- w związku z czynnościami związanymi z zamknięciem 2008 roku nie zaksięgowano wszystkich operacji dotyczących I kwartału 2009 roku dlatego w sprawozdaniu Rb-50 za ten okres wykazano księgowania wykonane do dnia sporządzenia sprawozdania,
- ze względu na trudności z uzyskaniem osób upoważnionych do podpisywania sprawozdań wystąpiły opóźnienia w przekazywaniu sprawozdań.

Ustalenia dokonane w zakresie objętym kontrolą oraz złożone wyjaśnienia przedstawione powyżej wskazują na brak ścisłego stosowania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz wymogów określonych zarówno w obowiązujących w 2009 roku standardach kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Komunikat MF Nr 13 z dnia 30 czerwca 2006 r.- Dz. Urz. Nr 7, poz. 58), jak i w aktualnych standardach kontroli zarządczej (Komunikat MF nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych – Dz. Urz. Nr 15 poz. 84).

Jednostka naruszyła następujące postanowienia rozdziału II powyższego Komunikatu:

- część A, pkt 3, zgodnie z którym struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do celów i zadań;
- część B, pkt 7, 8, 9, który stanowi, iż należy dokonywać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. Należy określić działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka;
- część C, pkt 11, w którym mowa, iż należy prowadzić nadzór nad wykonaniem zadań w celu oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji;
- część C, pkt 10, który stanowi, iż procedury wewnętrzne, instrukcje, wytyczne i inne dokumenty wewnętrzne stanowią dokumentację systemu kontroli zarządczej;
- część C, pkt 12, zgodnie z którym należy zapewnić istnienie mechanizmów służących utrzymaniu ciągłości działalności jednostki sektora finansów publicznych;
- część C, pkt 14, który stanowi, iż powinny istnieć przynajmniej następujące mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych:
  - rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych,
  - zatwierdzanie operacji finansowych przez kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione,
  - podział kluczowych obowiązków,
  - weryfikacja operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji;
- część D, pkt 17, zgodnie z którym należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki.

W myśl art. 53 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej jednostki. Kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta,

burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego i kierownika jednostki.

Mając na uwadze liczne nieprawidłowości wskazane w niniejszym wystąpieniu zaleca się zapewnić Urzędzie Miejskim w Miliczu:

1. odprowadzenie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w poszczególnych okresach objętych kontrolą a nieprzekazanych w terminach wynikających z obowiązujących przepisów, odpowiednio za:
  - 2009 rok – 10.266,77 zł;
  - 2010 rok – 968,53 zł;
  - III kw. 2011 rok – 1.273,10 złwraz z należnymi odsetkami naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych, zgodnie z art. 255 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zmianami) - niezwłocznie;
2. ustalenie oraz ujęcie w księgach rachunkowych należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, dokonanie przypisów oraz odpisów;
3. ujęcie w księgach rachunkowych należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od tych świadczeń, dokonanie przypisów i odpisów;
4. prawidłowe ustalanie i terminowe przekazywanie dochodów budżetu państwa zgodnie z przepisami przytoczonymi w niniejszym wystąpieniu – realizacja bieżąca;
5. ściśle przestrzeganie przepisów wykonawczych dotyczących sporządzania i przekazywania sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst oraz Rb-50 – o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami – realizacja bieżąca;
6. ewidencjonowanie wszystkich zdarzeń gospodarczych, zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz przepisami wykonawczymi, w tym ich ujmowanie w księgach rachunkowych:
  - zgodnie z treścią ekonomiczną,
  - rzetelnie,
  - bezbłędnie,
  - sprawdzalnie,
  - w sposób umożliwiający sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych,
  - systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnychrealizacja bieżąca;
7. dokonywanie na dokumentach związanych z operacjami finansowo – księgowymi, stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych zgodnie z wymogami określonymi w ustawie o rachunkowości oraz w wewnętrznych uregulowaniach przyjętych w Jednostce – realizacja bieżąca;
8. zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie realizacji dochodów oraz wydatków pochodzących ze środków budżetu państwa – realizacja bieżąca;
9. stosowanie przyjętych (zasad) polityki rachunkowości, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zmianami) – realizacja bieżąca;

10. zaktualizowanie Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów o obowiązujące przepisy prawa, z uwzględnieniem sposobu obiegu i kontroli dokumentacji dotyczącej wypłat świadczeń społecznych.

Proszę o złożenie informacji o działaniach podjętych w celu realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia natomiast w odniesieniu do pkt 2 i 3 proszę o przedłożenie ewidencji księgowej w zakresie należności budżetu państwa z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami do dnia 31 lipca 2012 r.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Celina Maryzela Dziędział
DYREKTOR WYDZIAŁU
Finansów i Budżetu

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Łrenwen
Gabriela Kramarz